Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Kwaliteitsonderzoek examinering en diplomering middelbaar beroepsonderwijs bij

Saba Comprehensive School

Plaats : Saba
BRIN-nummer : 30GU
Crebo-nummers : 92180 en 90760
Datum schoolbezoek : 12 mei 2014
Rapport vastgesteld te Tilburg op 9 juli 2014

Inhoud

1 Inleiding 3

2 Bevindingen 5

3 Conclusie en vervolgafspraken 8

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 12 mei 2014 een onderzoek uitgevoerd op Saba Comprehensive School, afdeling mbo, naar de kwaliteit van de examinering en diplomering. Het onderzoek is uitgevoerd in aanvulling op het kwaliteitsonderzoek in 2013, waarbij de kwaliteit opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg en de wettelijke vereisten van de afdeling mbo zijn onderzocht.

Om de kwaliteit van de examinering van de instelling te kunnen beoordelen heeft de inspectie de twee opleidingen onderzocht, waarvoor in 2013 diploma's zijn afgegeven, te weten:

- crebocode 92180 Onderhouds- en verbouwbedrijf (servicemedewerker), niveau 2/ Technical Maintenance assistance, level 2
- crebocode 90760 kc Kok, niveau 2/ Hospitality UD Back of the house service employee, level 2

De conclusies van dit onderzoek kunnen worden beschouwd als een integrale beoordeling op basis waarvan de scholen en hun besturen kunnen werken aan het consolideren en borgen van bestaande kwaliteit, alsmede gerichte maatregelen kunnen treffen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. De inspectie beoordeelt over een periode van vijf jaar (2012-2016) jaarlijks op alle scholen aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en volgt nauwgezet de verbeteractiviteiten. In 2016 zal de school aan alle aspecten van basiskwaliteit moeten voldoen.

Toezichthistorie
De Saba Comprehensive School biedt pas sinds 2012 middelbaar beroepsonderwijs aan. In 2013 heeft de inspectie voor het eerst de kwaliteit van het onderwijsproces beoordeeld. In dit onderzoek is in aanvulling hierop de kwaliteit van de examinering en diplomering onderzocht.

Onderzoeksopzet
Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:
- een controle op de examens van de betreffende opleidingen door vakinhoudelijke experts uit het werkveld en door de inspectie
- een gesprek met de constructeurs, vaststellers en beoordelaars van de examens;
- een gesprek met de examencommissie;
- een eindgesprek met de centrale directie.

Toezichtkader
De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op de WEB BES, het document basiskwaliteit MBO/SKJ en het Toezichtskader BVE 2012 (zie http://www.onderwijsinspectie.nl).

Opbouw rapport
In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering. Hoofdstuk 3 geeft de conclusie en afspraken met de school weer.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie tot welke bevindingen en conclusies het onderzoek heeft geleid. Per kwaliteitsaspect wordt een oordeel gegeven. Deze oordelen worden vooralsnog niet weergegeven in de vorm van een score maar in een beschrijving van de aangetroffen kwaliteit per onderzochte opleiding.

2.1 Technical Maintenance assistance, level 2

Algemeen
Het examen voldoet niet aan de eisen. Noch het instrumentarium, noch de afname en beoordeling of de diplomering voldoen aan de basiskwaliteit. Het examen bestaat uit de opdracht om onder leiding van twee docenten volgens een tekening en beschrijving een cafetaria te bouwen voor de school. Hierbij is ongetwijfeld met inzet gewerkt en veel geleerd, maar de school kan niet waarborgen dat de studenten alle vereiste competenties voldoende beheersen.

Exameninstrumentarium
Tijdens hun lessen hebben de studenten twee maanden aan de verbouwing van een cafetaria gewerkt. Tijdens de uitvoering van de activiteiten zijn de studenten ook beoordeeld. Het gehele proces van verbouwing was dus zowel gericht op onderwijs als op examinering. Het is dan ook onduidelijk op welk moment het examen heeft plaatsgevonden en op welke waarnemingen de assessoren hun oordelen hebben gebaseerd. De rollen van docent en assessor lopen daarbij door elkaar, waardoor er onvoldoende onderscheid is gemaakt tussen het ontwikkelingsgerichte deel van het examen en het summatieve of beoordelende deel.

Het examen dekt niet alle kerntaken en werkprocessen. Het kwalificatiedossier is onvoldoende leidend geweest bij het uitwerken van de examenopdracht, waardoor niet alle werkprocessen zijn geëxamineerd zoals:
1.3 kan houtwerk tegen ongedierte beschermen;
8.2 lassen in verschillende lasposities;
8.5 verwerken van kunststoffen in afvoersystemen, vaartuigen en keukenbladen.

In het document 'Final examination General construction' staan verder werkzaamheden vermeld die de kandidaten weliswaar moeten uitvoeren, maar die niet aantoonbaar getoetst worden, bijvoorbeeld de werkprocessen 4.3 tot en met 4.9 en 5.1 tot en met 5.4. Veel werkzaamheden hebben ook geen inhoudelijke relatie met de werkprocessen uit het kwalificatiedossier.

De beoordelingslijst bestaat uit beoordelingscriteria die beoordeeld moeten worden volgens een vijf-puntschaal. De beoordelingscriteria zijn echter niet rechtstreeks te herleiden tot de werkprocessen in het kwalificatiedossier.

De gehanteerde cesuur voldoet niet. De werkprocessen in het beoordelingsdocument komen niet overeen met het vigerende kwalificatiedossier. Ook worden veel werkprocessen niet beoordeeld en zijn er beoordelingscriteria waar geen werkopdracht aan lijkt te zijn gekoppeld.

De transparantie voor alle betrokkenen is onvoldoende. De deelnemer kan niet precies weten waarop hij beoordeeld wordt en wat de cesuur is. Evenmin weet hij hoe en bij wie hij bezwaar kan maken tegen de uitslag. De constructeurs en beoordelaars hebben verder onvoldoende informatie om hun werk goed te kunnen doen.

Afname en beoordeling
De afname is onvoldoende authentiek. Er is weliswaar sprake van een praktijksituatie, maar niet van een bedrijfsmatige setting, zodat de beroepsrealiteit onvoldoende is gesimuleerd. Bovendien waren er bij de beoordeling geen vakmensen uit de beroepspraktijk betrokken.

Het examen is onvoldoende betrouwbaar. Het examen wordt beoordeeld door de twee betrokken vakdocenten. Door deze werkwijze is er geen duidelijke scheiding zichtbaar tussen het begeleiden en beoordelen van de studenten. Van een objectieve beoordeling van concrete prestaties kan echter niet worden gesproken, omdat onduidelijk is welke activiteiten op welk moment precies deel uitmaakten van het examen. Ook konden studenten bepaalde vaardigheden, die zijn niet goed hadden uitgevoerd, herhalen tot het resultaat wel naar wens was.

2.2 Hospitality UD Back of the house service employee, level 2
Het examen bestaat uit het voorbereiden en verzorgen van een lunch in het restaurant. Op een andere dag moeten de kandidaten een kamer schoonmaken in een hotel volgens de geldende regels. Op een derde tijdstip voeren zij een opdracht uit in de wasserij.

Exameninstrumentarium
Het exameninstrumentarium voldoet niet aan de basiskwaliteit. Wel is er een duidelijk onderscheid tussen de ontwikkelgerichte toetsing en de examinering.

Het examen dekt echter niet voldoende alle kerntaken en werkprocessen. Zo worden de kandidaten niet geëxamineerd in het uitvoeren van licht administratieve werkzaamheden. In de opdracht 'Final year examination" staan verder veel relevante werkzaamheden beschreven die de kandidaten moeten doen. Voor de meeste werkprocessen geldt echter dat niet beschreven staat dat de kandidaat ook daadwerkelijk beoordeeld wordt op al deze afzonderlijke werkzaamheden. Voorts is er een beoordelingsformulier voor de verschillende onderdelen van het examen. Hierin zijn criteria opgenomen die geen directe, inhoudelijke relatie hebben met de kerntaken of werkprocessen. Deze opdrachten zijn evenmin te herleiden tot de prestatie-indicatoren uit het kwalificatiedossier.

Van een duidelijke cesuur is geen sprake. Vooraf is niet bepaald, op basis van een scorevoorschrift, hoeveel punten of positieve beoordelingen er nodig zijn om te slagen of om het oordeel goed te behalen. Verder kunnen er punten behaald worden voor criteria die niet zijn beschreven in het kwalificatiedossier, zoals bijvoorbeeld het criterium 'Clothing and appearence'.

De instructies voor de beoordelaars ontbreken. Daarom is niet gewaarborgd dat elke beoordelaar in dezelfde gevallen tot dezelfde score of deelwaardering zou komen. Ook is niet duidelijk op welk niveau de kandidaat de werkzaamheden dient te beheersen.

Afname en beoordeling
De afname is voldoende authentiek. Voor de beoordeling van twee van de drie opdrachten worden mensen ingezet afkomstig uit de beroepspraktijk. De schoonmaak van de gastenkamers vindt plaats in een hotel. De lunch en de wasopdracht worden op de school uitgevoerd in een gesimuleerde situatie. Vanwege het gebrekkige instrumentarium en de onvoldoende instructie van de beoordelaars kan echter niet gesproken worden van een betrouwbare examinering.

Diplomering van de beide opleidingen
De examendossiers van de beide opleidingen bevatten nauwelijks gemaakt werk of ingevulde beoordelingsformulieren. Van de kandidaten van de opleiding TMA zijn er in het geheel geen examendossiers voorhanden. Wel zijn er portfolio's van de studenten beschikbaar, maar het materiaal daarin maakt geen deel uit van het summatieve examen. Vanwege het ontbreken van alle bewijsstukken kan de examencommissie zich er niet van vergewissen of een besluit om tot diplomering over te gaan terecht is.
De examencommissie is tevens verantwoordelijk voor de kwaliteit van de exameninstrumenten, dat wil zeggen de examens, de puntenverdeling, de normen, de wijze van beoordeling en de informatie voor alle betrokkenen. Ook draagt zij zorg voor het proces van examenconstructie, voor een betrouwbare afname en voor de deskundigheid van alle betrokkenen. Die verantwoordelijkheden heeft de commissie dit eerste jaar nauwelijks kunnen overzien, laat staan nemen. Tenslotte dient de examencommissie te onderzoeken of de beoordeling adequaat is verlopen door bijvoorbeeld bijwoningen van examens, evaluaties en resultatenanalyses. Ook dit is niet gebeurd.

3 Conclusie en vervolgafspraken

Kwaliteit van de examinering
De examinering en diplomering van de onderzochte opleidingen voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Afspraken
De instelling verbetert de kwaliteit van het instrumentarium voor de afname in juni 2014 en informeert de inspectie hierover voor aanvang van de examens. Verder herziet zij de procedures rond de waarborging van de kwaliteit van de examinering en licht de inspectie hierover in voor 1 november 2014. Hierbij vermeldt zij expliciet op welke wijze de examencommissie haar verantwoordelijkheden neemt. In het voorjaar van 2015 beoordeelt de inspectie de examinering en diplomering van beide opleidingen opnieuw.